

Звіт

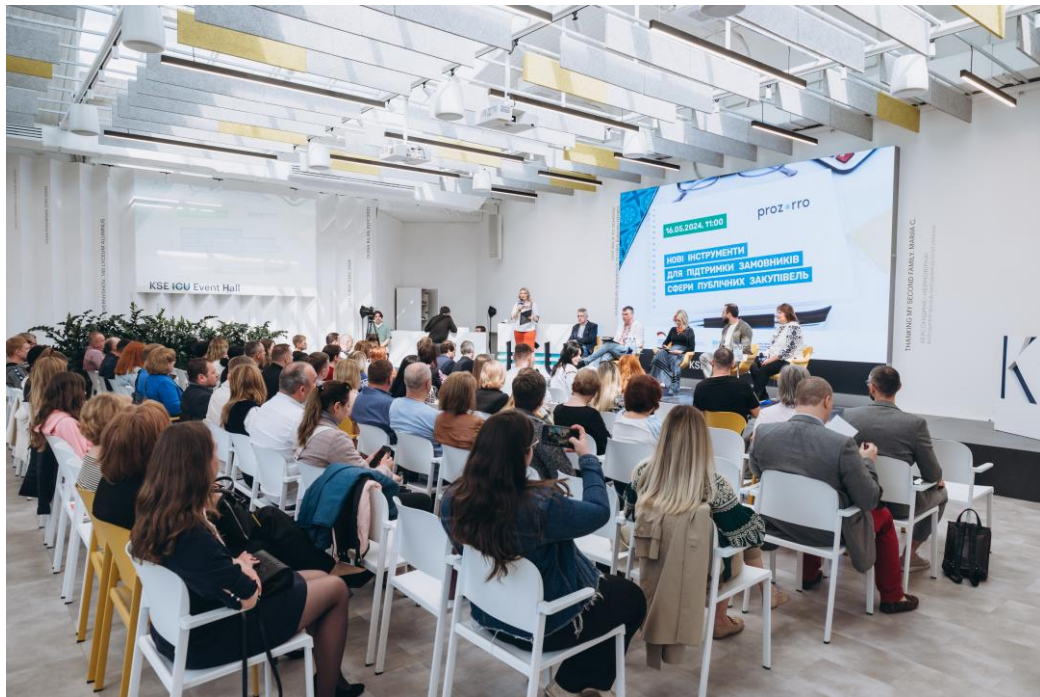
Презентація нових інструментів для просування енергоефективності у сфері публічних закупівель

16 травня 2024 року в м. Києві, відбулась презентація нових інструментів для просування енергоефективності у сфері публічних закупівель.

Захід відбувся в гібридному форматі в **Київській школі економіки**¹ об'єднавши топових експертів у сфері публічних закупівель, енергоефективності та захисту довкілля з керівниками профільних органів державної влади, представниками громад, державних підприємств та корпорацій.

Програма²

Презентація організована **ВГО «Жива планета»**³ в партнерстві з Київською школою економіки та **ДП «Прозоро»**⁴ за підтримки проекту «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та співфінансуванням Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO).

¹ <https://kse.ua/ua/>

² <https://livingplanet.org.ua/images/2024/16-05-2024-programa-giz-kse.pdf>

³ <https://livingplanet.org.ua/novuny/prezentatsiya-novikh-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektivnosti-u-sferi-publichnikh-zakupivel>

⁴ <https://prozorro.gov.ua/uk>

Модерація – **Лілія Лахтіонова**, директорка напрямку дослідження та аналізу політики публічних закупівель Київської школи економіки

«Енергоефективність передусім» – фундаментальний принцип енергетичної політики ЄС, юридично закріплений оновленою Директивою з енергоефективності 2023/1791 з чіткою вимогою до країн ЄС враховувати енергоефективність у всіх політичних та основних інвестиційних рішеннях, які приймаються в енергетичному та неенергетичному секторах.

Важливість цього принципу у впровадженні реформи публічних закупівель визнає й Україна. До того ж, запровадження такого обов’язкового критерію у публічних закупівлях як «енергоефективність» вимагає від України Єврокомісія на шляху до вступу до ЄС, зокрема щодо імплементації вимог Директиви 2012/27/ЄС про енергоефективність.

Закупівлі більш енергоефективних продуктів чи реалізація проектів енергоефективного зеленого будівництва для забезпечення потреб держави або громад сприятиме економічному зростанню, збереженню ресурсів і захисту довкілля та зеленій відбудові України за принципом «Краще ніж було!».

Публічні закупівлі – масштабний ринок, який у воєнний час складає приблизно 13-15% ВВП і може стимулювати розвиток бізнесу на всіх рівнях. Закуповувати більш ефективно замовник може застосовуючи багатокритеріальний підхід або метод оцінки вартості життєвого циклу. Про значення цих інструментів для посилення потенціалу енергоефективності – **онлайн виступ⁵ Надії Бігун, заступниці Міністра економіки України⁶**.

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=ZGWRjFZcYWI>

⁶ <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

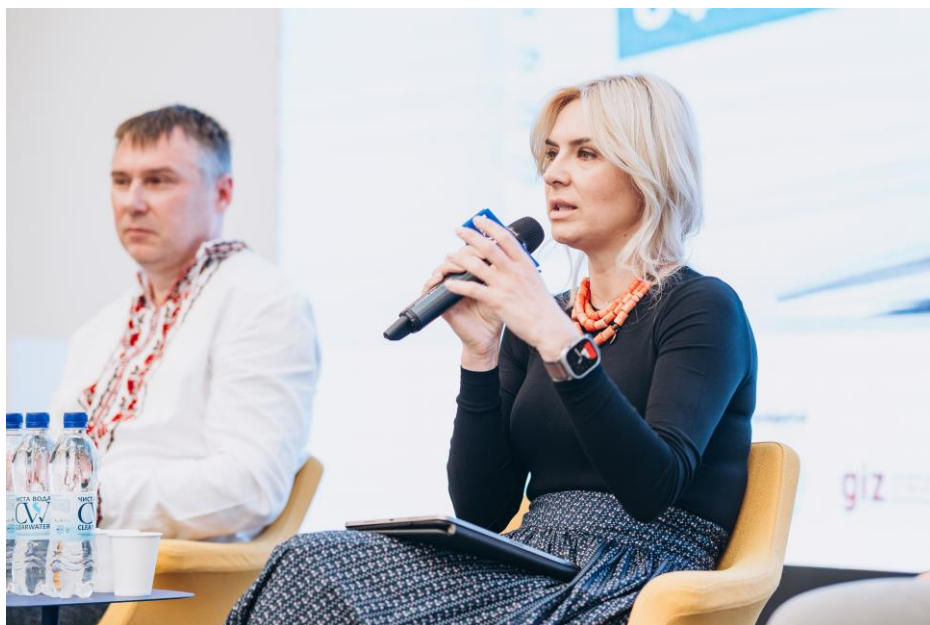

Надії Бігун, заступниці Міністра економіки України

Понад 150 мільйонів тон викидів парникових газів, заміновані території, груді військової техніки... Збитки довікільню оцінюються на суму понад 2,2 трільйонів гривень.

Але попри війну яка триває, ми ще більше загартовані і об'єднані у прагненні рухатися разом із цивілізованим світом у напрямку зеленого курсу. Енергоефективність та декарбонізація – невід'ємні складові успішної кліматичної політики. Про напрями реалізації та роль сфери публічних закупівель розповіла **Ганна Замазєєва, голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України**⁷.

Перший крок до системного впровадження енергоефективних рішень – створення законодавчого підґрунтя, вироблення стратегії та інструментів для реалізації відповідної державної політики. При цьому у своїй роботі ми, в першу чергу, спираємося на євроінтеграційні зобов'язання, а також на наш дороговказ – Національний план дій з енергоефективності до 2030 року.

Ганна Замазєєва, голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України

⁷ <https://saee.gov.ua/uk>

Відносно імплементації норм Закону «Про енергетичну ефективність»: у 2023 році було розроблено та погоджено 14 нормативно-правових актів. Ми цього року розробили 12 техрегламентів з екодизайну та енергомаркування. На сьогодні діє 33 техрегламенту з екодизайну та 21 з енергомаркування, 7 документів знаходиться у розробці.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про енергетичну ефективність» при проведенні публічних закупівель енергоспоживчої продукції, вимоги до якої визначені в законодавстві щодо енергетичного маркування, екологічного маркування та екодизайну, вартість якої дорівнює або перевищує суму, визначену пунктом 1 частини першої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі», клас енергетичної ефективності такої продукції повинен бути не нижче класу енергетичної ефективності, визначеного Кабінетом Міністрів України з урахуванням нормативно-правових актів у сфері енергетичного маркування, або показники енергетичної ефективності такої продукції повинні відповідати індикативним показникам, визначеним нормативно-правовими актами у сфері екодизайну, або така продукція повинна відповідати стандартам екологічного маркування. З метою реалізації положень цієї статті Держенергоефективності спільно з Мінінфраструктури та Мінекономіки планує розробити проект постанови Кабінету Міністрів України в якій встановити мінімальні показники для замовників при здійсненні закупівель енергоспоживчої продукції. Панні Ганна закликала учасників заходу долучитись до розроблення документу та його обговорення.

Мінінфраструктури є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері енергозбереження та енергетичної ефективності. Про основні засади та плани реалізації і як це пов'язано зі сферою публічних закупівель інформував **Дмитро Петрунін, начальник Управління енергоефективності Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України**⁸.

⁸ <https://mtu.gov.ua/>

Дмитро Петрунін, начальник Управління енергоефективності Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України

Україна рухається до повноправного членства в ЄС, забезпечує виконання Угоди про асоціацію з ЄС, є членом Енергетичного співтовариства та, поділяючи цілі сталого розвитку ООН, зобов'язалася провести реформу енергоефективності.

Просування енергоефективності в Україні, сприяння імплементації актів права ЄС про енергоефективність, підтримка енергоефективності у громадах, впровадження енергоефективних закупівель та підвищення компетентності у цих сферах дуже важливі.

Проект GIZ робить вагомий внесок у розвиток української правової бази, забезпечує реалізацію практичних заходів у муніципалітетах, налагодженні співпраці та діалогу між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, інтеграції теми енергоефективності в освіту та на рівні компаній.

До 2030 року за Національним планом дій з енергоефективності прогнозується зниження кінцевого енергоспоживання на 17%, також на 65% зменшення викидів CO₂ порівняно з 1990 роком, це передбачено в Оновленому національно визначеному внеску України до Паризької угоди.

Публічні закупівлі – це масштабний ринок, який у воєнний час складає приблизно 13-15% ВВП і може стимулювати розвиток бізнесу на всіх рівнях. Тому сфера публічних закупівель має вагомий вплив на ринок і підтримку досягнення цілей Національного плану.

На сьогодні Міністерство має достатньо широкі повноваження в енергоефективності, керуючись європейським принципом «Енергоефективність понад усе» (Energy Efficiency First). Це потребує підтримки у гармонізації зі стандартами та правилами ЄС, обмін досвідом для зміцнення багаторівневої та багатогалузевої співпраці.

Ми зацікавлені продовжувати діалог та співпрацю, обмін знаннями на теми енергоефективних продуктів, технологій, рішень та проектів.

Значущим є підтримка розвитку освіти, кваліфікації та підвищення компетентності у сфері енергоефективності, тому дуже важливо що на базі провідного закладу по підготовці фахівців з публічних закупівель впроваджуються спеціалізовані модулі і навчальні курси, які підвищують знання замовників як закуповувати більш енергоефективні продукти та послуги. Реформа сфери публічних закупівель у поєднанні з прийняттям Закону України «Про енергетичну ефективність» забезпечують застосування цього підходу.

Важливим є вклад проекту GIZ в розроблення різноманітних інструментів для підтримки впровадження енергоефективних публічних закупівель, які стануть сьогодні предметом презентацій експертів проекту та обговорення. Завдяки їх застосуванню – замовник обирає найвигіднішу пропозицію з врахуванням показників енергоефективності разом з іншими характеристиками та враховуючи повну вартість предмету закупівлі протягом життєвого циклу.

Грегор Брьомлінг, директор проекту "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні"

Федеративна Республіка Німеччина є однією з ключових країн, яка продовжує підтримувати євроінтеграцію України та у боротьбі з військовою агресією росії. Проект "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні", що виконується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та співфінансуванням Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO) сприяє здійсненню Україною переходу до екологічно чистого енергопостачання та ефективного споживання енергоресурсів. Проект має багато напрямів, які були презентовані **директором проекту – Грегором Брьомлінгом.**

Незважаючи на війну проект продовжив діяльність. Протягом 2022 року для підтримки імплементації Директиви ЄС з енергоефективності в рамках проекту GIZ були розроблені:

рекомендації щодо енергоефективних публічних закупівель;

прийняті стандарти екологічного маркування;

розроблені методичні рекомендації для замовників шкіл і дитячих садочків по реалізації проектів енергоефективного зеленого будівництва.

Також було розроблено національний стандарт України якій введений в дію з лютого цього року і дозволяє враховувати вартість життєвого циклу будівель та споруд.

У 2023 році проектна діяльність розширилась на розробку проектів повторного використання для підтримки скорішої відбудови за принципом «Відбудувати краще ніж було!» та створення нових цифрових продуктів для користувачів системи ProZorro.

Проект приділяє окрему увагу навчанню замовників застосовувати підхід енергоефективних закупівель на практиці, враховуючи зміни у законодавстві, нові виклики під час війни і готовність ринку, наявні рекомендації та кращі практики. Минулого року було проведено 15 очних навчальних семінарів на регіональному і міжрегіональному рівні. Розроблена навчальна програма охоплює усі аспекти енергоефективності до різних предметів закупівлі, будь то продукт, обладнання, будматеріал чи послуга, проект нового будівництва чи реконструкції. Експерти проекту надають методичну підтримку замовникам.

Далі у 2023-2024 роках за підтримки проекту були розроблені Калькулятор ТСО якій дозволяє розраховувати вартість життєвого циклу та спеціальний інформаційний розділ на Infobox ProZorro. Ці та інші застосунки які будуть сьогодні презентовані ми плануємо розвивати і вдосконалювати, тому нам дуже важливий зворотній зв'язок. Експерти проекту – наш партнер ВГО «Жива планета» підтримуючи замовників збирають історії успіху які надихають і мотивують підтримувати застосування підходу енергоефективних закупівель для швидкої зеленої відбудови, - зазначив пан Грегор.

Валерій Шергін, директор Департаменту сфери публічних закупівель та конкурентної політики Міністерства економіки України⁹ розповів про особливості закупівель в умовах війни та важливості ефективності в закупівлях публічної сфери.

⁹ <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

Валерій Шергін, директор Департаменту сфери публічних закупівель та конкурентної політики Міністерства економіки України

Енергоефективність як вагома складова циркулярної економіки та сталого розвитку закупівлі є важливими трендами для розвитку сфери публічних закупівель. Поступово розробляються та впроваджуються інструменти для таких закупівель, які сприяють підвищенню ефективності використання публічних коштів за рахунок поліпшення характеристик товарів та послуг. Це досягається, зокрема, шляхом підвищення якості закуповуваної продукції, збільшення її енергоефективності, зменшення вартості експлуатації та зниження впливу на довкілля.

Серед основних фокусів розвитку цього напрямку:

подальше впровадження методу оцінки вартості життєвого циклу товару;
розширення застосування нецінових критеріїв;
застосування, за можливості, екологічних вимог для продукції.

Багато уваги приділяється вдосконаленню нормативного забезпечення. Перспективним є тісне співробітництво Міністерства з експертами та практиками для створення ефективного сплаву практичного досвіду використання методу оцінки вартості життєвого циклу з вимогами законодавства та рекомендаціями Єврокомісії. Ми вже суттєво просунулись на цьому шляху, наразі за підтримкою проєкту GIZ і участю закупівельників-практиків створений проєкт оновленої Примірної методики визначення вартості життєвого циклу. Міністерство опрацьовує документ і ми будемо дуже раді, якщо до цього приєднаються й інші представники закупівельної спільноти.

На питання як працює та розвивається система ProZorro в умовах війни та яка доля закупівель енергоспоживчих продуктів із застосуванням нецінових критеріїв та методу оцінки вартості життєвого циклу – розповів **директор ДП Прозоро**¹⁰ – **Микола Ткаченко**.

¹⁰ <https://prozorro.gov.ua/>

Микола Ткаченко, директор ДП Прозоро

За роки війни система ProZorro вийде на новий рівень, адже тепер її можна буде широко використовувати й для закупівель за кошти міжнародних донорів. Світовий банк рекомендував використовувати систему ProZorro для всіх закупівель для потреб відбудови, та надав рекомендації для адаптації системи за правилами Світового банку. Усі вони були враховані в новій процедурі. Крім того, аби новим функціоналом могли користуватися інші міжнародні організації, ProZorro передбачили можливість задати правила донорської процедури за принципом “конструктора”. Відтак закупівельна організація може застосувати правила процедури закупівлі відповідно до вимог будь-якого донора, а саме: з визначеною очікуваною вартістю чи без, з аукціоном чи без нього, з можливістю прийняття пропозицій у різних валютах та вибрати переможця не лише за цінами, а й за іншими критеріями.

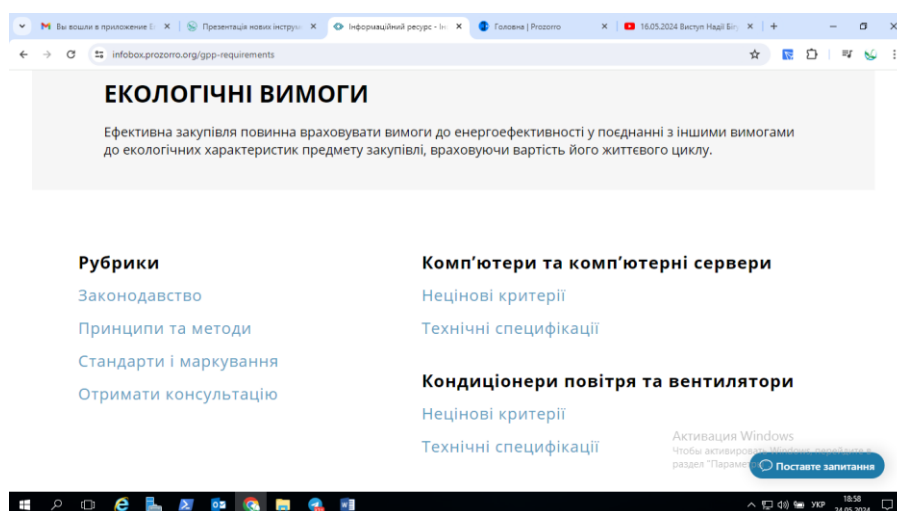
Тому, розвиток інструментів для застосування багатокритеріального підходу з метою підвищення якості та ефективності публічних закупівель є дуже актуальним на цьому етапі розвитку системи. Наразі застосування нецінових критеріїв становить менш 1% від загальної кількості закупівель, але це більш ніж нічого. Бар’єром перш за все є відсутність знань, практичного досвіду і побоювання замовників застосовувати нові підходи. Проектна діяльність яка підтримує впровадження чітко визначених критеріїв з обґрунтуванням доцільності їх застосування, історії успіхів замовників, нові діджитальні продукти які роблять більш доступним застосування нових підходів, – з часом вплинуть на подолання цих бар’єрів. Застосування вимог до енергоефективності та екологічних вимог є основою не тільки європейської інтеграції – а й умовами для нашого життя, - підсумував свій виступ пан Микола.

Світлана Берзіна, президентки Всеукраїнської громадської організації «Жива планета»

В презентації¹¹ Світлани Берзіної, президентки Всеукраїнської громадської організації «Жива планета» яка є партнером проекту наведено як проект "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні" практично підтримує енергоефективність та застосування екологічних вимог в публічній сфері:

- історії успіху енергоефективності в публічних закупівлях;
- проект оновленої Примірної методики визначення вартості життєвого циклу;
- **Калькулятор ТСО**¹² для розрахунку вартості життєвого циклу предмету закупівлі;
- Нові теми щодо енергоефективності та вимог до екологічних характеристик у **сертифікаційному курсі**¹³ підвищення кваліфікації "Фахівець з публічних закупівель", якій створений Київською школою економіки у відповідності до Професійного стандарту "Фахівець з публічних закупівель" та застосування Калькулятора ТСО у відкритому **навчальному модулі**¹⁴ щодо застосування методу оцінки вартості життєвого циклу у публічних закупівлях;
- інформаційний розділ на Infobox Prozorro - **Екологічні вимоги**¹⁵, в якому наведені по категоріям продукції рекомендовані нецінові критерії та вимоги до технічних специфікацій та разом з обґрунтуванням доцільності застосування та прикладами успішних закупівель.

¹¹ https://livingplanet.org.ua/images/2024/16-05-2024_berzina.pdf

¹² <https://livingplanet.org.ua/calculator>

¹³ <https://kse.ua/ua/kse-program/fahivets-z-publichnih-zakupivel/>

¹⁴ <https://courses.kse.ua/home/vartist-jittevogo-tsiklu>

¹⁵ <https://infobox.prozorro.org/gpp-requirements>

Також, пані Світлана навела приклади застосування різних підходів та екологічного маркування при здійсненні публічних закупівель які супроводжувала команда експертів і закликала учасників до коментарів методики та застосування Калькулятора ТСО.

Олексій Бахтинов, проектний менеджер Команди підтримки реформ Міністерства економіки України.

Проведена велика робота з боку закупівельної спільноти, донорів, ВГО "Жива Планета" із розвитку енергоефективності та застосування екологічних вимог у поєднанні з багатокритеріальним підходом. Особливо хотілося б відзначити зусилля закупівельників-практиків, які в несприятливих умовах війни сміливо пішли на експеримент. Міністерство готове й в подальшому підтримувати цей напрям, важливим етапом якого став сьогоднішній захід, – підсумував **Олексій Бахтинов**, проектний менеджер Команди підтримки реформ Міністерства економіки України.

У заході прийняло участь 1450 учасників, з яких 95 очно.

Додаток: Реєстр учасників.

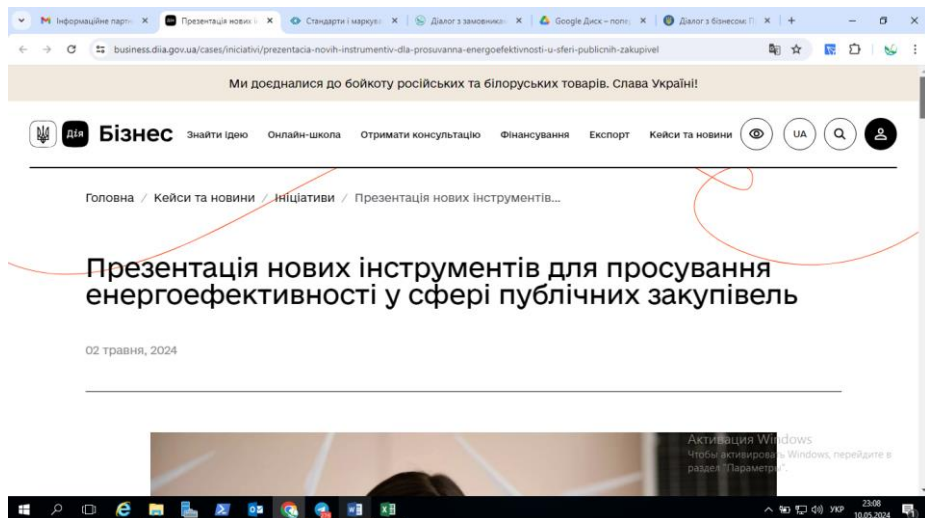
Відеозапис заходу¹⁶

Анонсування заходу

Анонсування здійснювалося в декілька етапів та різними каналами комунікацій.

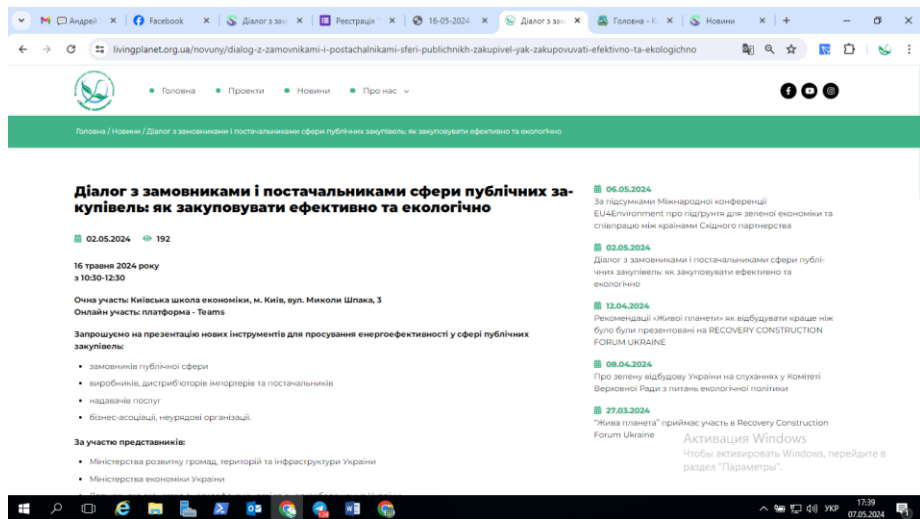
Анонси на платформах партнерів проекту та бізнес порталах.

Портал Дія Бізнес¹⁷

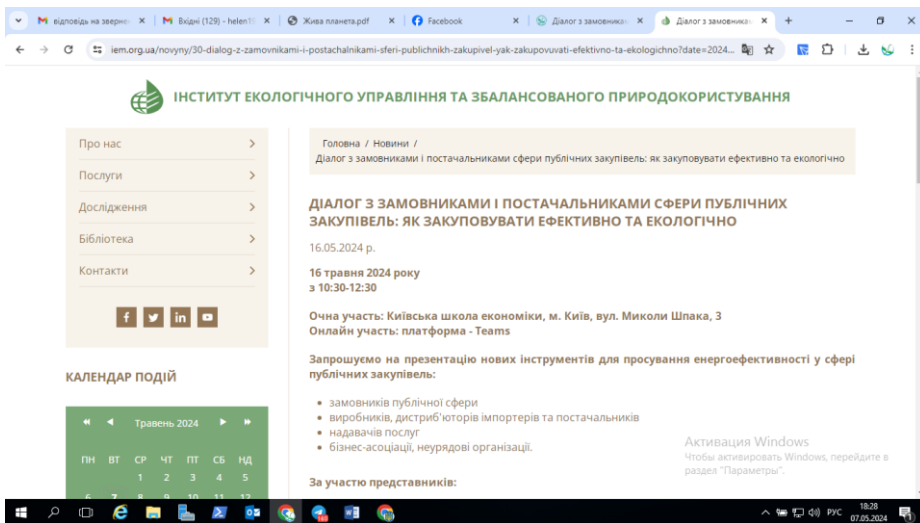

¹⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=xu1UCxxoXsl&feature=youtu.be>

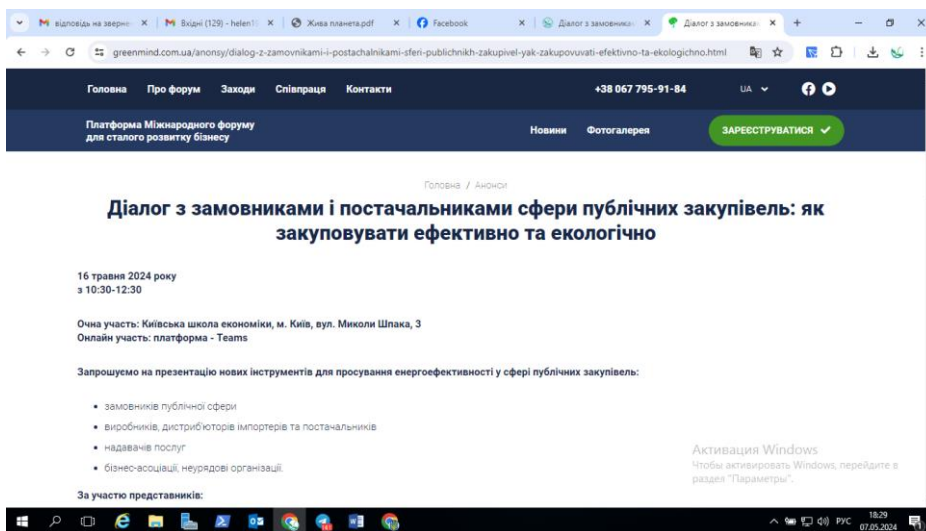
¹⁷ <https://business.dia.gov.ua/cases/initiativi/prezentacia-novih-instrumentiv-dla-prosuvanna-energoefektivnosti-u-sferi-publicnih-zakupivel>

Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування²⁰

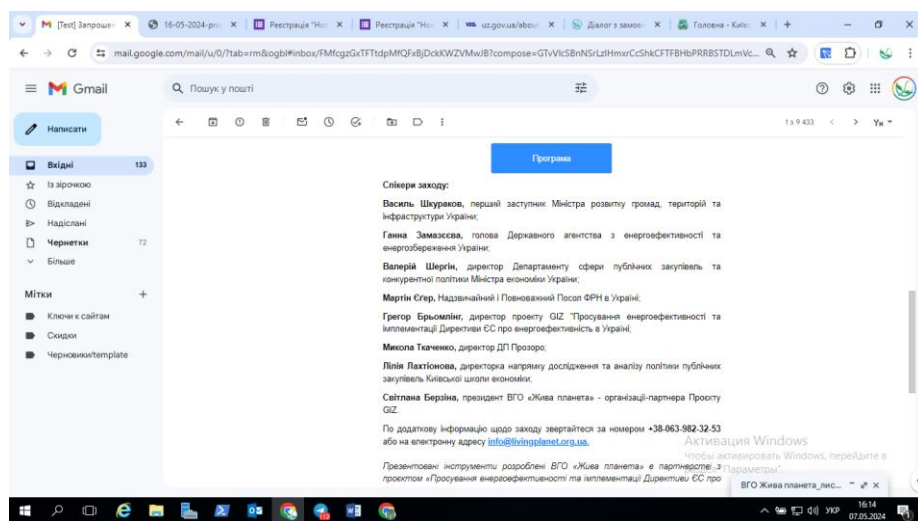
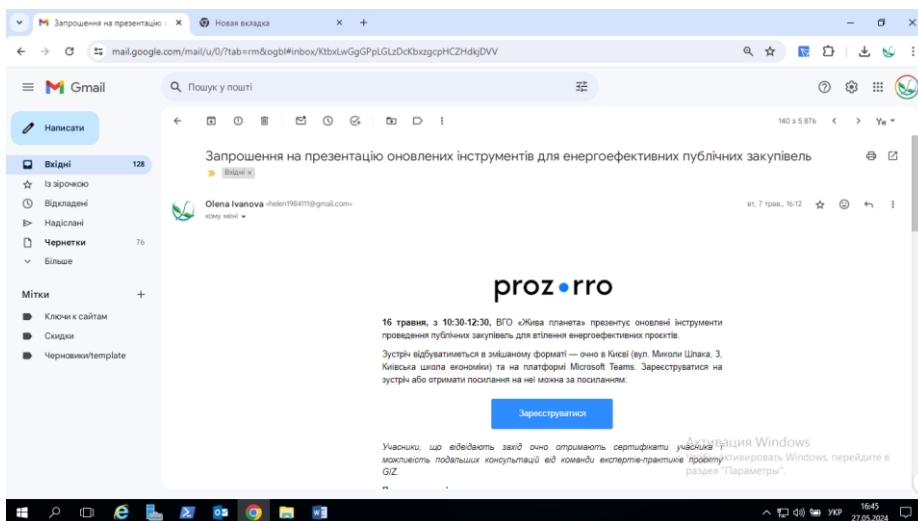
Платформа для сталого розвитку бізнесу Green Mind²¹

Цільова розсилка електронної бази замовників та постачальників ДП Прозорро

²⁰ <https://www.iem.org.ua/novyny/30-dialog-z-zamovnikami-i-postachalnikami-sferi-publichnikh-zakupivel-yak-zakupovuvati-efektivno-ta-ekologichno?date=2024-05-16-11-00>

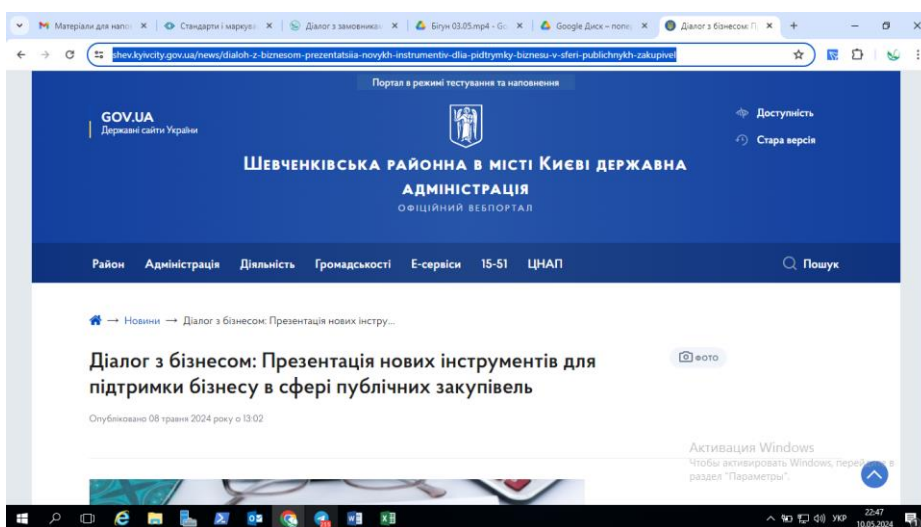
²¹ <https://www.greenmind.com.ua/anonsy/dialog-z-zamovnikami-i-postachalnikami-sferi-publichnikh-zakupivel-yak-zakupovuvati-efektivno-ta-ekologichno.html>

Інформування офіційними листами обласні військові державних адміністрацій (далі за текстом -ОВА), Київську міську державну адміністрацію (КМДА), з наданням підготовлених інформаційних матеріалів для розміщення на доступних ресурсах: офіційні сайти, соціальні мережі, тощо, в тому числі бізнес організації, підприємства.

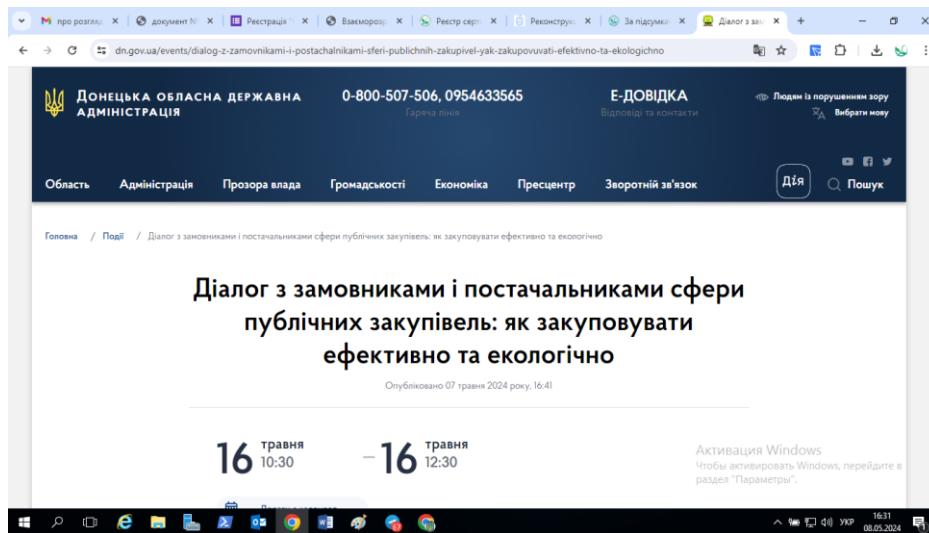
Додаток: Лист звернення, реєстр ОДА за текстом додається.

Шевченківська районна в м. Києва державна адміністрація, КМДА²²

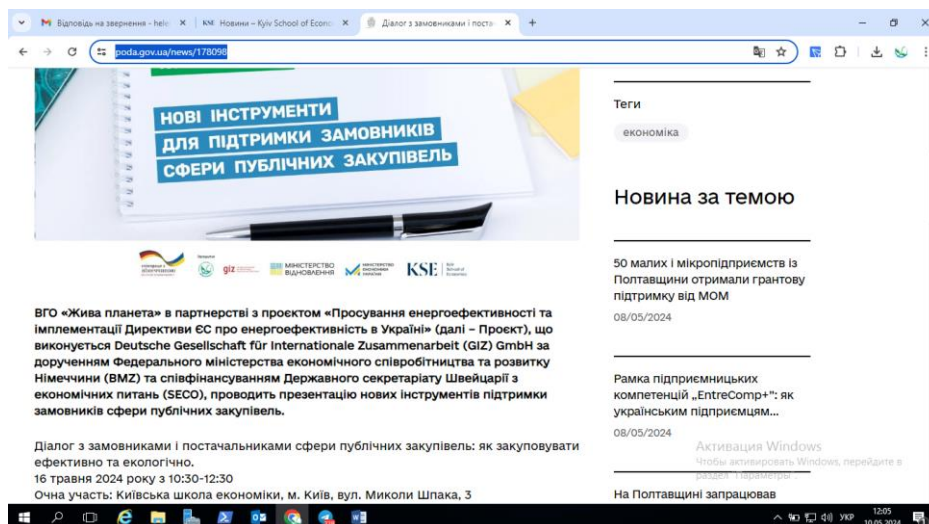
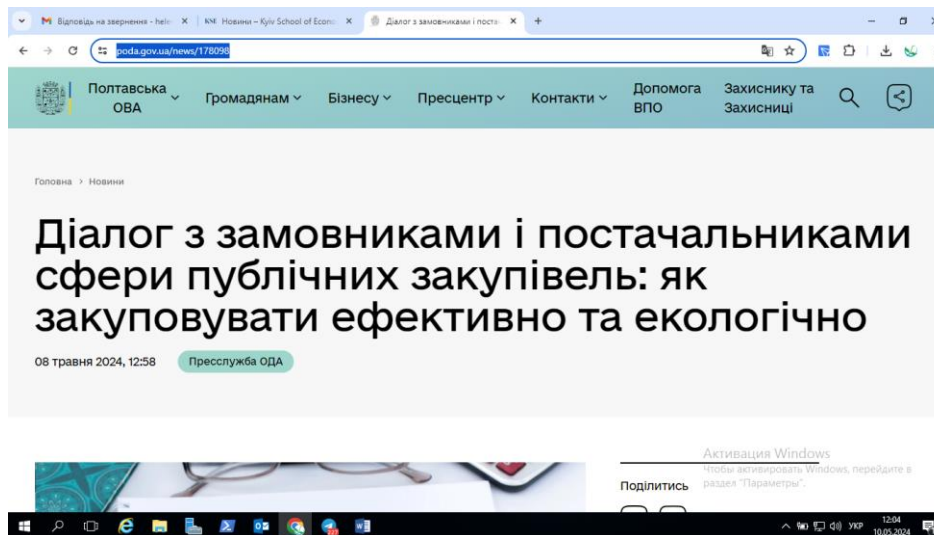

²² <https://shev.kyivcity.gov.ua/news/dialoh-z-biznesom-prezentatsiia-novykh-instrumentiv-dlia-pidtrymky-biznesu-v-sferi-publichnykh-zakupivel>

Донецька ОВА²³

Полтавська ОВА²⁴

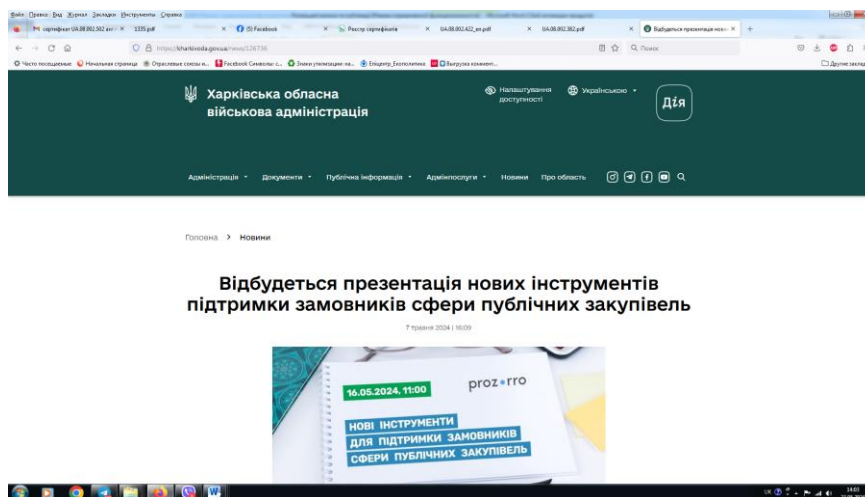
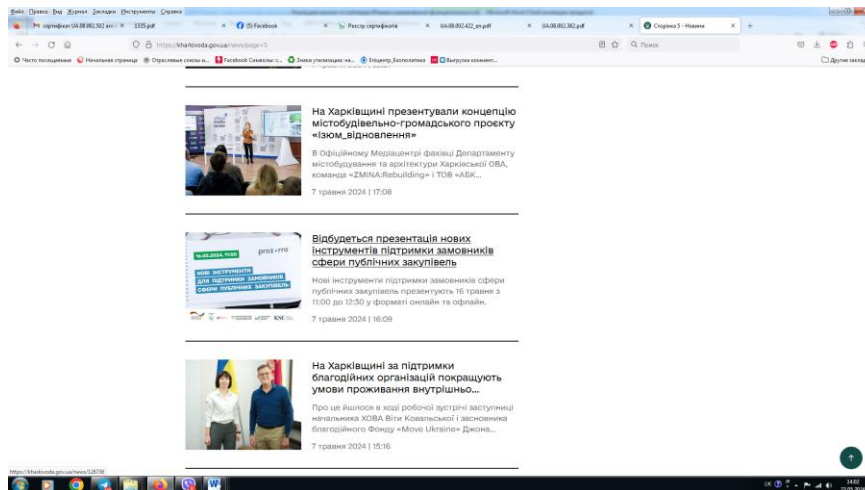

Харківська ОВА²⁵

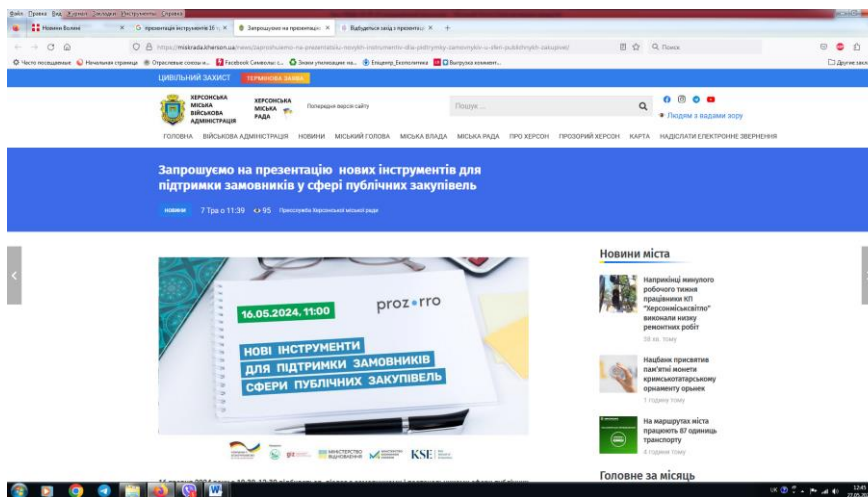
²³ <https://dn.gov.ua/events/dialog-z-zamovnikami-i-postachalnikami-sferi-publichnih-zakupivel-yak-zakupovuvati-efektivno-ta-ekologichno>

²⁴ <https://poda.gov.ua/news/178098>

²⁵ <https://kharkivoda.gov.ua/news/126736>

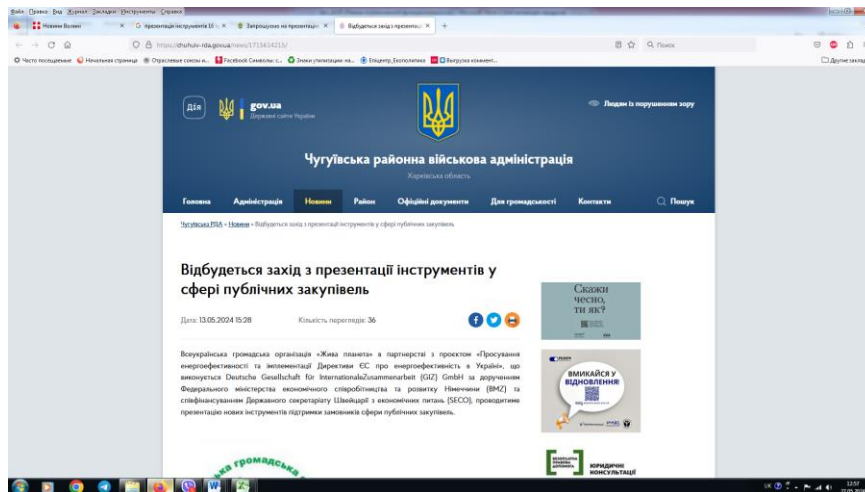
Херсонська ОВА²⁶

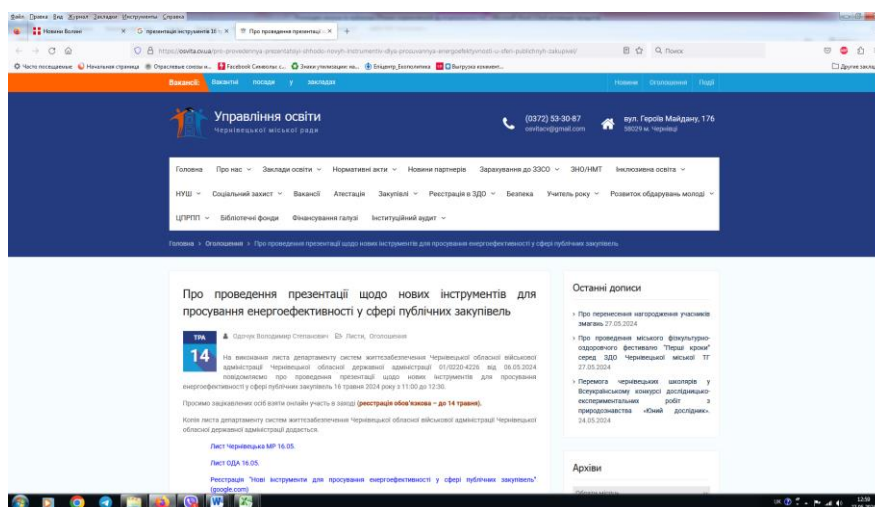
Чугувівська районна військова адміністрація²⁷

²⁶ <https://miskrada.kherson.ua/news/zaprosuuiemo-na-presentatsiiu-novykh-instrumentiv-dlia-pidtrymky-zamovnykiv-u-sferi-publichnykh-zakupivel/>

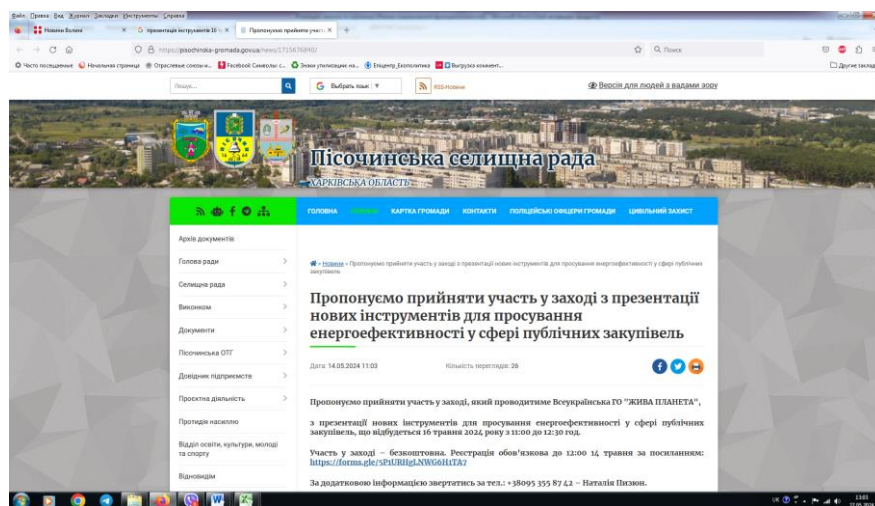
²⁷ <https://chuhiv-rda.gov.ua/news/1715614215/>

Управління освіти, Чернівецька міська рада²⁸

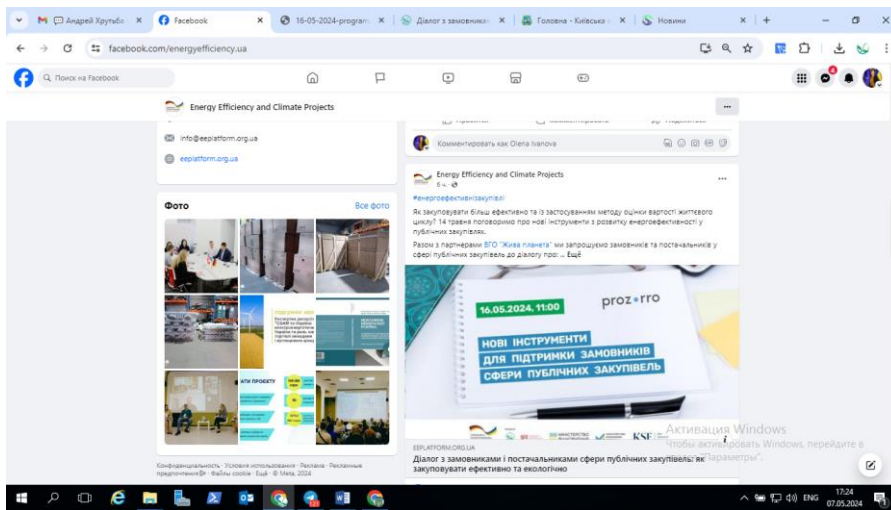
Пісочинська селищна рада, Харківська область²⁹

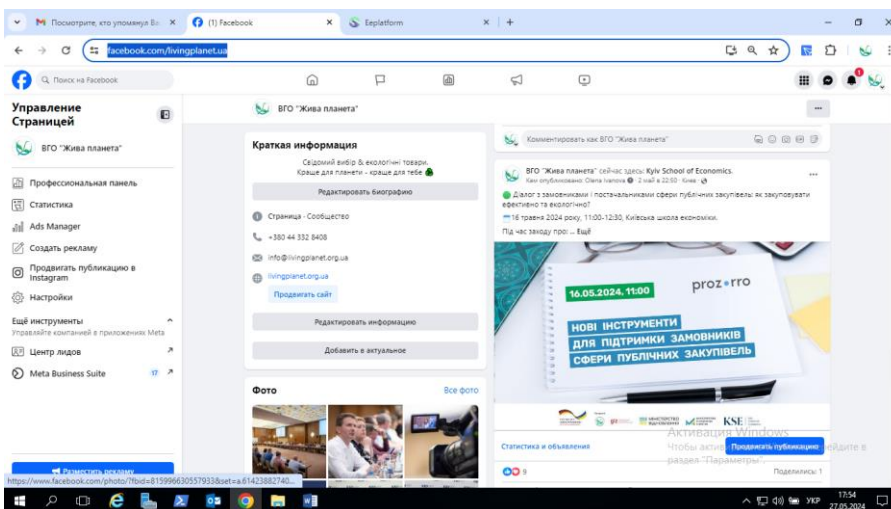
Соціальні мережі

Energy Efficiency and Climate Projects³⁰

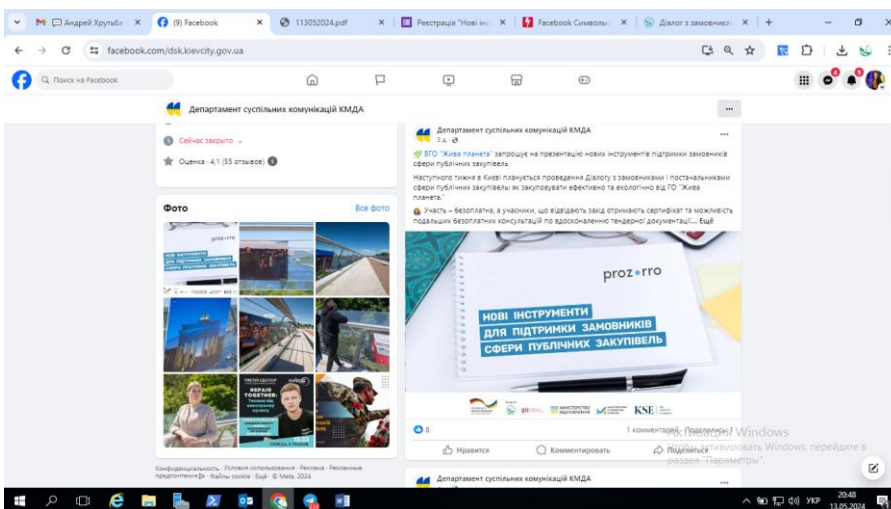
²⁸ <https://osvita.cv.ua/pro-provedennya-prezentatsiyi-shhodo-novyh-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektyvnosti-u-sferi-publichnyh-zakupivel/>
²⁹ <https://pisochinska-gromada.gov.ua/news/1715676840/>
³⁰ <https://www.facebook.com/energyefficiency.ua>

ВГО «Живва планета»³¹

Департамент суспільних комунікацій КМДА³²

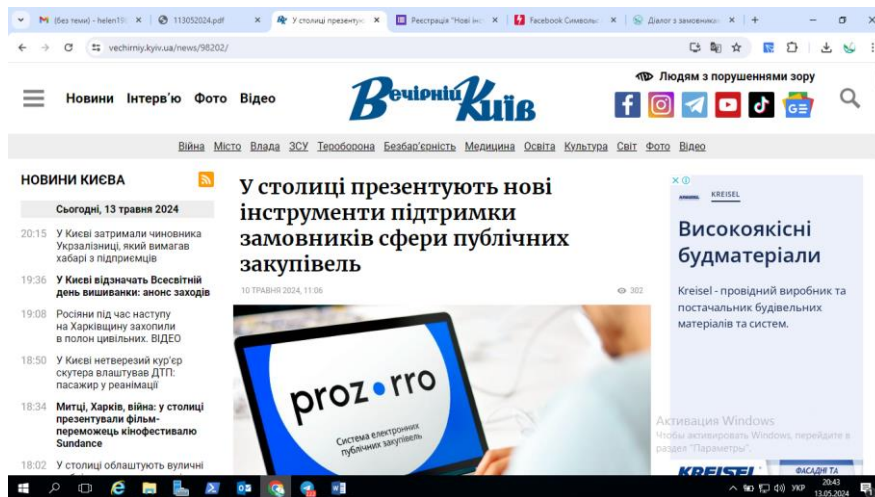

Вебпортал «Вечірній Київ»³³

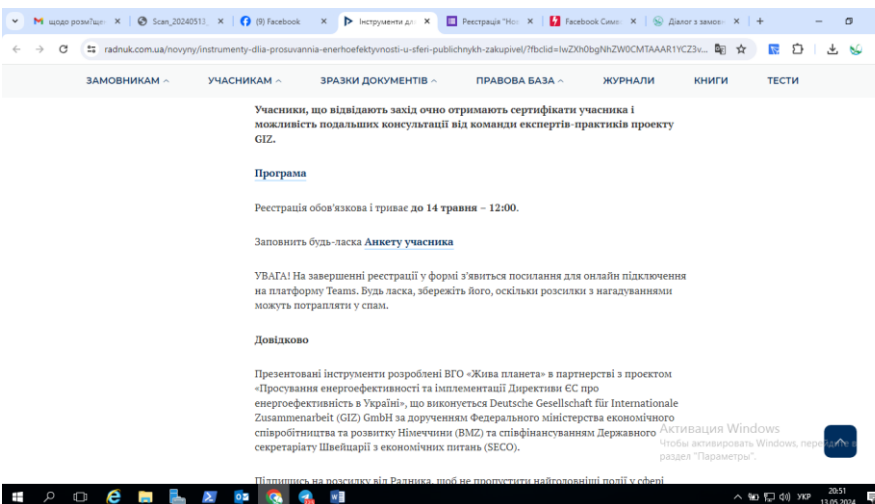
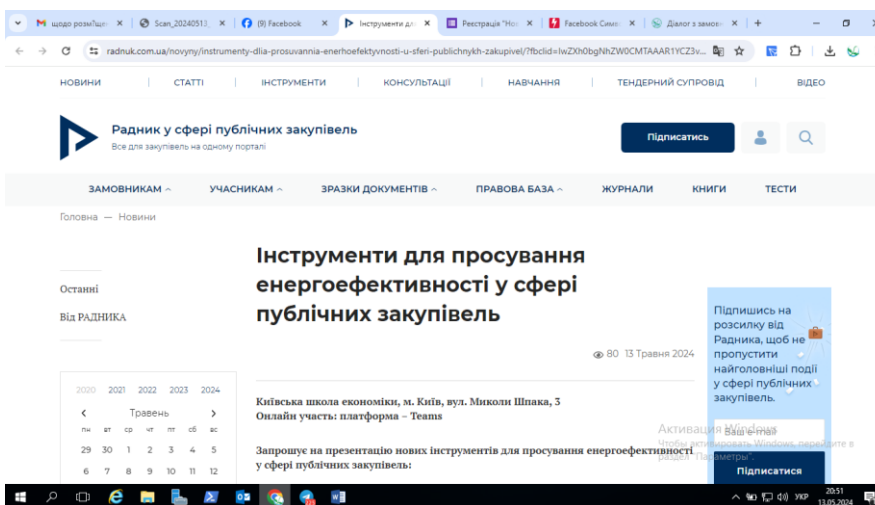
³¹ <https://www.facebook.com/livingplanet.ua>

³² <https://www.facebook.com/dsk.kievcity.gov.ua>

³³ <https://vechirniy.kyiv.ua/news/98202/>

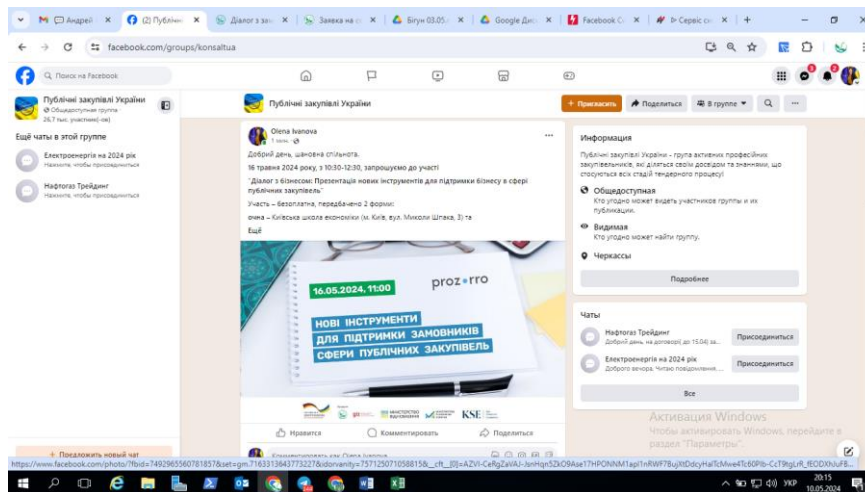
Радник у сфері публічних закупівель³⁴

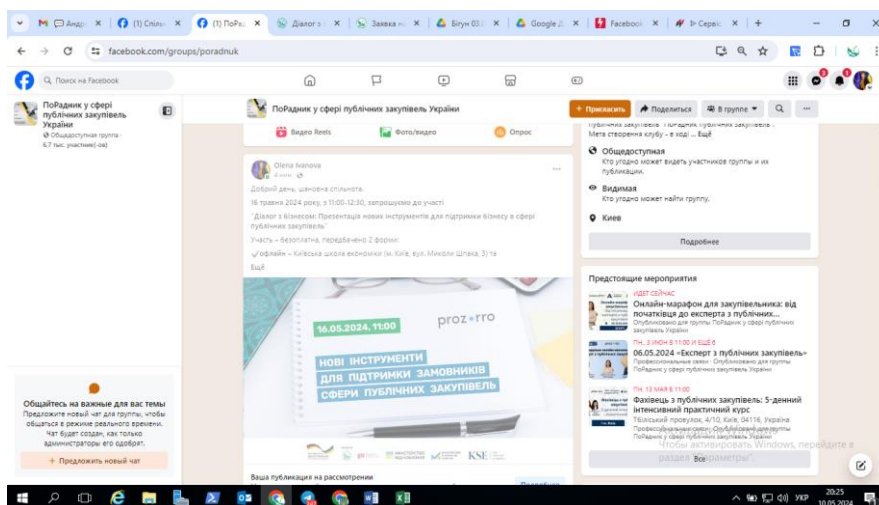
Публічні закупівлі України³⁵

³⁴ https://radnuk.com.ua/novyny/instrumenty-dlia-prosuvannia-enerhoefektyvnosti-u-sferi-publichnykh-zakupivel/?fbclid=IwZxH0bgNhZWOCMTAAAR1YCZ3vL1sdpBYSnVQhAPtK4BJmAIR7yNoaNo9Ums3zs1B2hxb7eEx-38_aem_AYdeH7-9qrFhiddGWO_3LVAHsqAWYg1XrsRRhEVO5LPaywn71Memwvn_yeUayP7KnzXQF6cluKEEmFLskITKzsah9

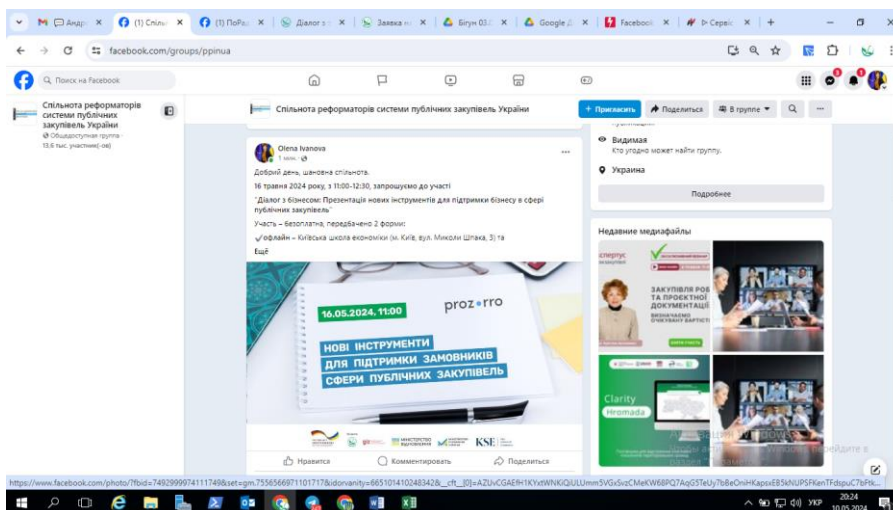
³⁵ <https://www.facebook.com/groups/konsaltua>

Порадник у сфері публічних закупівель України³⁶

Спільнота реформаторів системи публічних закупівель України³⁷

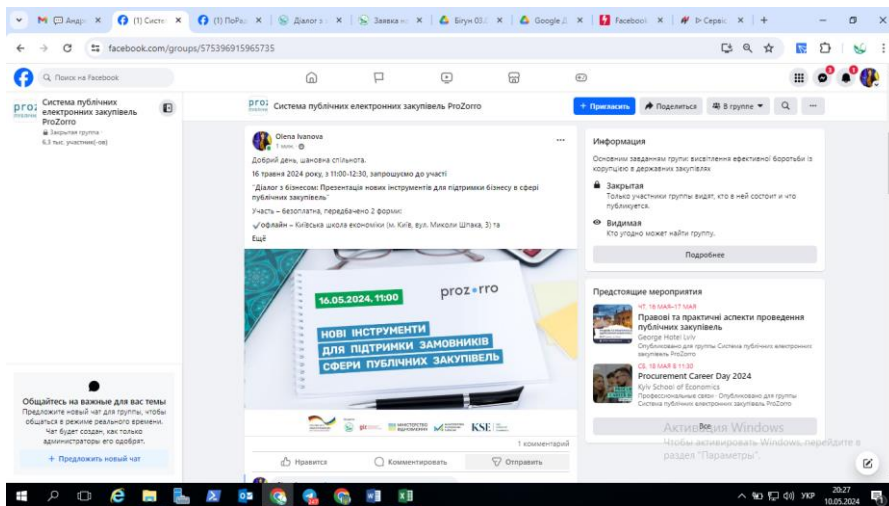

Система публічних електронних закупівель ProZorro³⁸

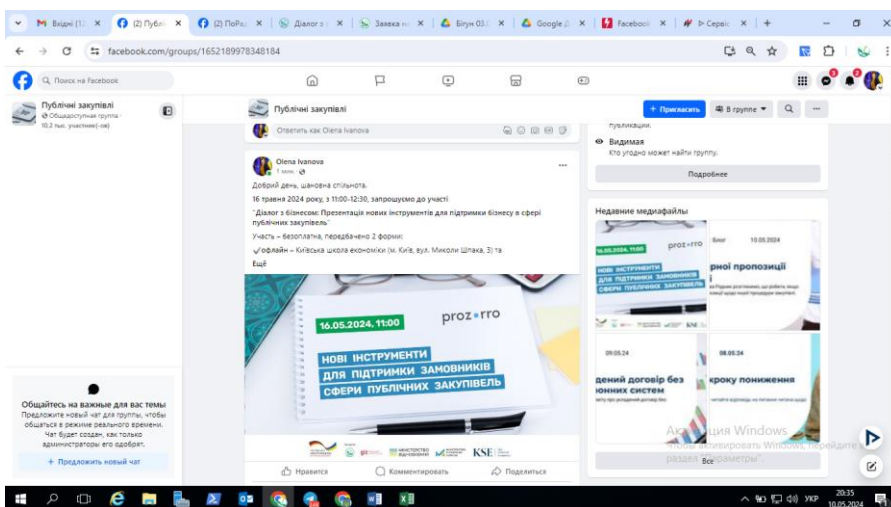
³⁶ <https://www.facebook.com/groups/poradnuk>

³⁷ <https://www.facebook.com/groups/ppinua>

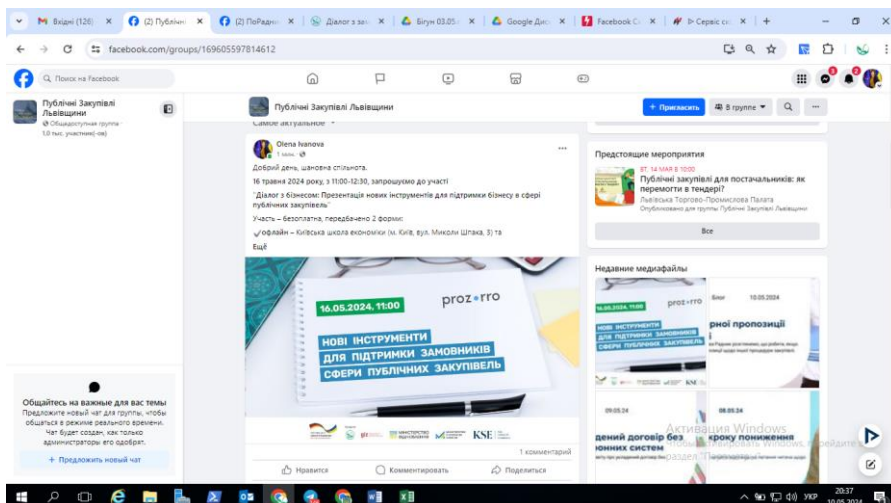
³⁸ <https://www.facebook.com/groups/575396915965735>

Публічні закупівлі ³⁹

Публічні Закупівлі Львівщини ⁴⁰

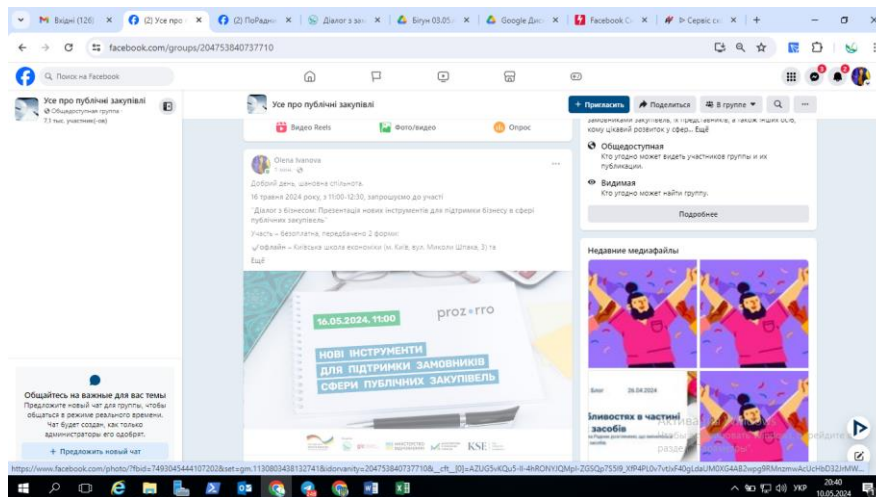

Усе про публічні закупівлі ⁴¹

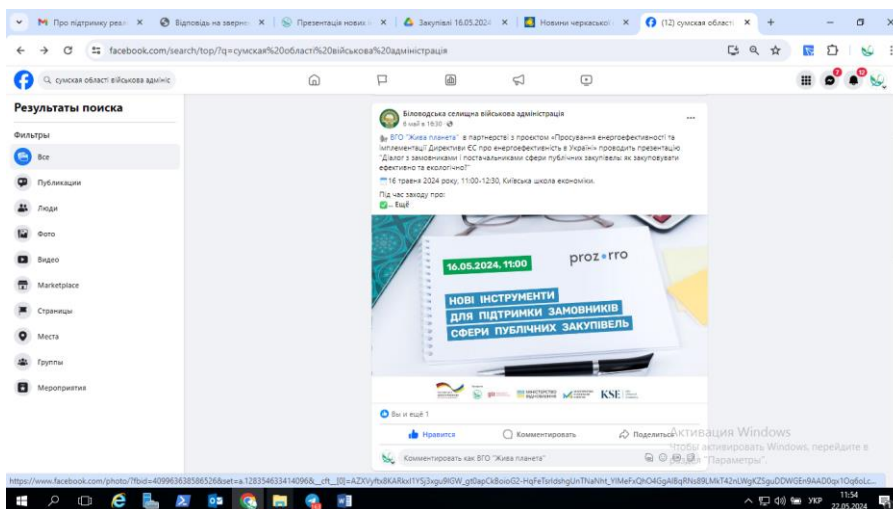
³⁹ <https://www.facebook.com/groups/1652189978348184>

⁴⁰ <https://www.facebook.com/groups/169605597814612>

⁴¹ <https://www.facebook.com/groups/204753840737710>

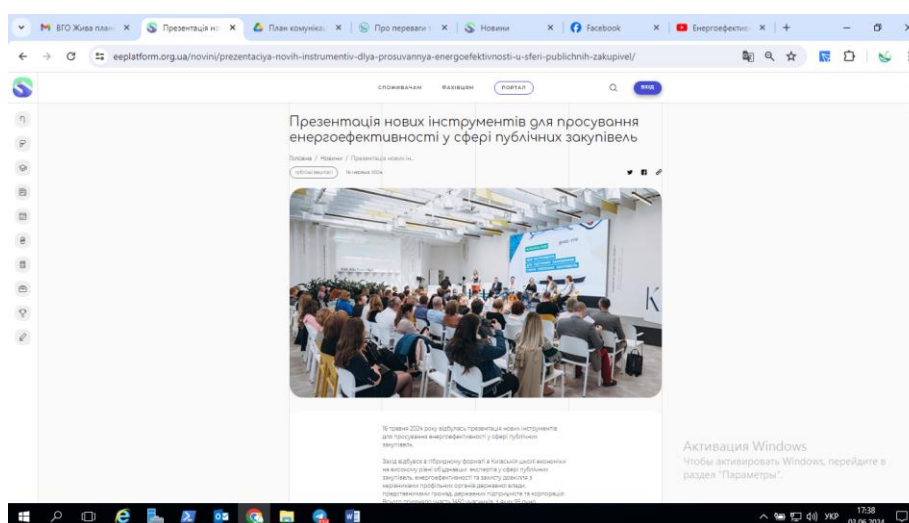

Біловодська селищна військова адміністрація⁴²

Публікації про проведений захід

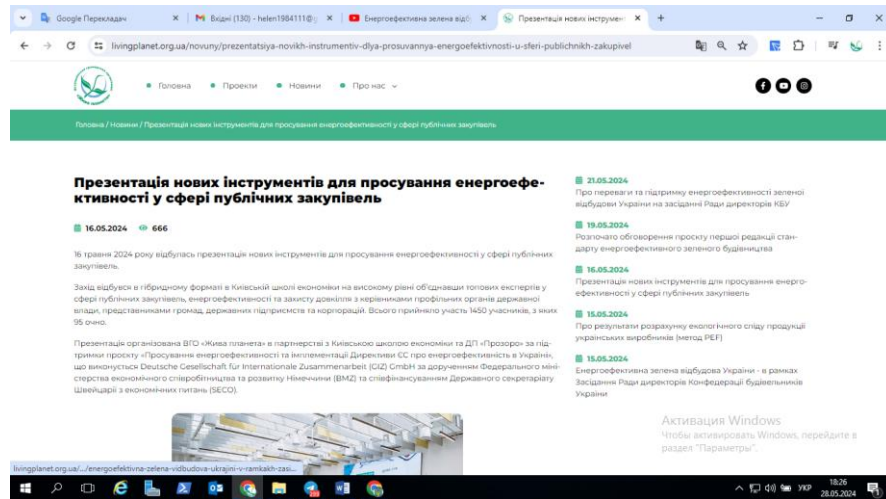
Платформа з енергоефективності⁴³

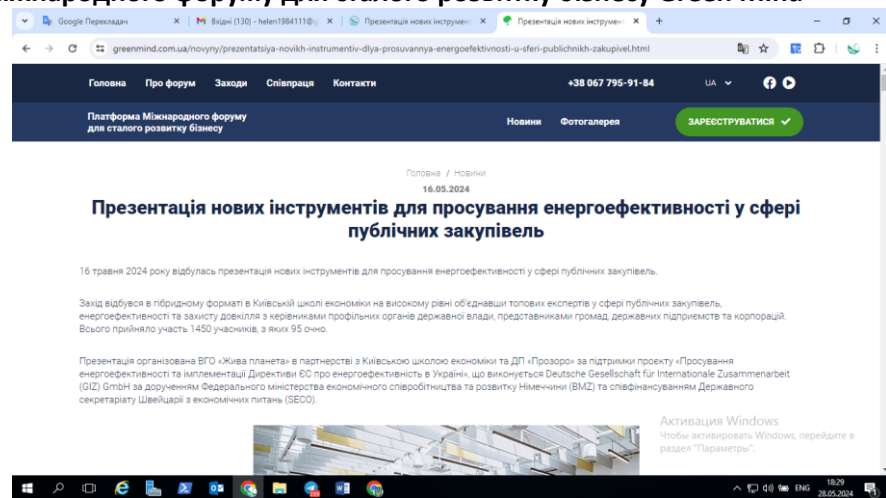
⁴² <https://www.facebook.com/Bilovodska.SVA>

⁴³ <https://eeplatform.org.ua/novini/prezentaciya-novih-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektivnosti-u-sferi-publichnih-zakupivel/>

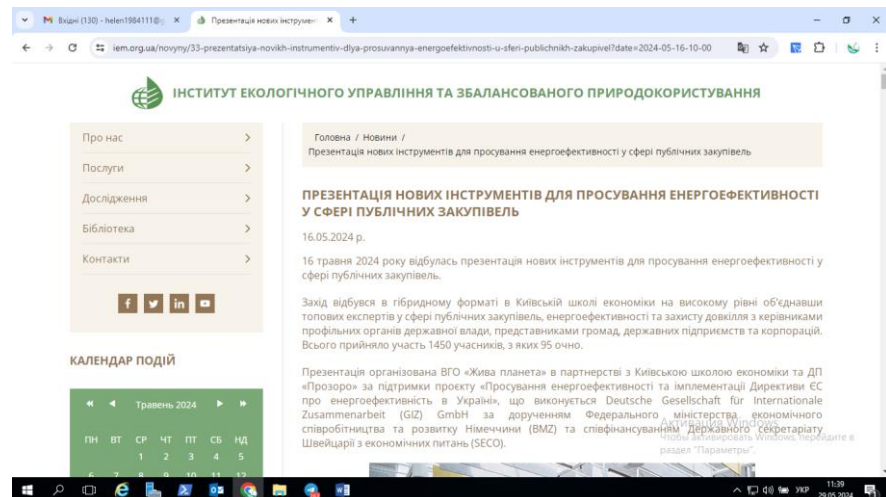
ВГО «Жива планета»⁴⁴

Платформа міжнародного форуму для сталого розвитку бізнесу Green Mind⁴⁵

Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування⁴⁶

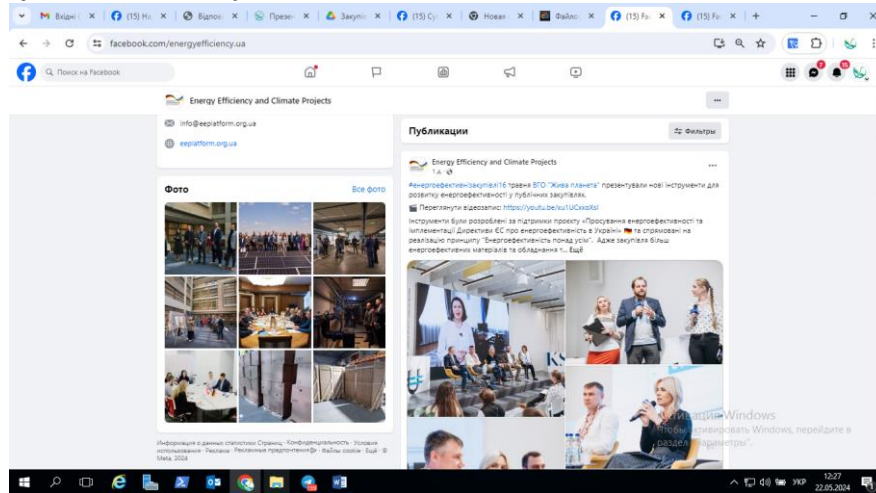
Соціальні мережі

⁴⁴ <https://livingplanet.org.ua/novyny/prezentatsiya-novikh-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektivnosti-u-sferi-publichnikh-zakupivel>

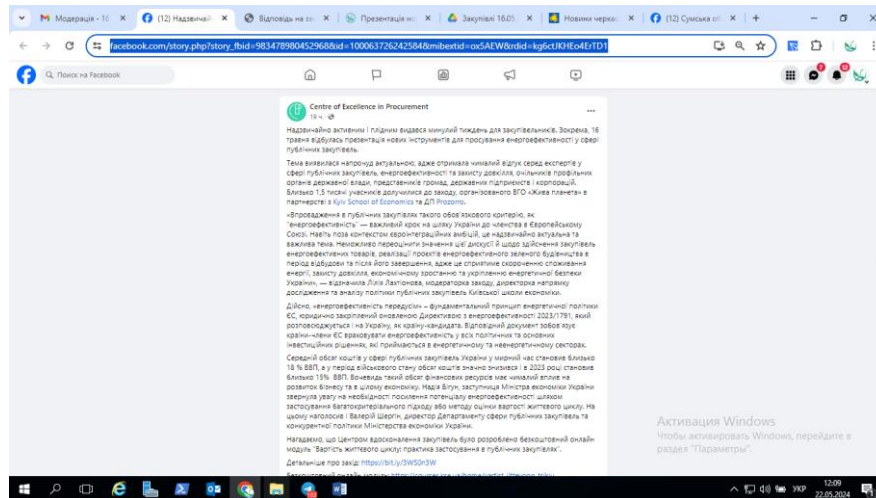
⁴⁵ <https://www.greenmind.com.ua/novyny/prezentatsiya-novikh-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektivnosti-u-sferi-publichnikh-zakupivel.html>

⁴⁶ <https://www.iem.org.ua/novyny/33-prezentatsiya-novikh-instrumentiv-dlya-prosuvannya-energoefektivnosti-u-sferi-publichnikh-zakupivel?date=2024-05-16-10-00>

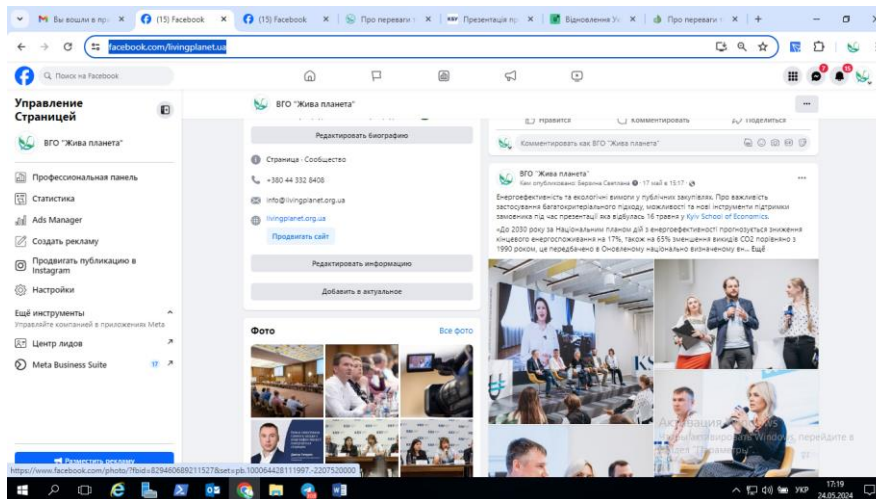
Energy Efficiency and Climate Projects⁴⁷

Київська школа економіки⁴⁸

ВГО "Жива планета"⁴⁹

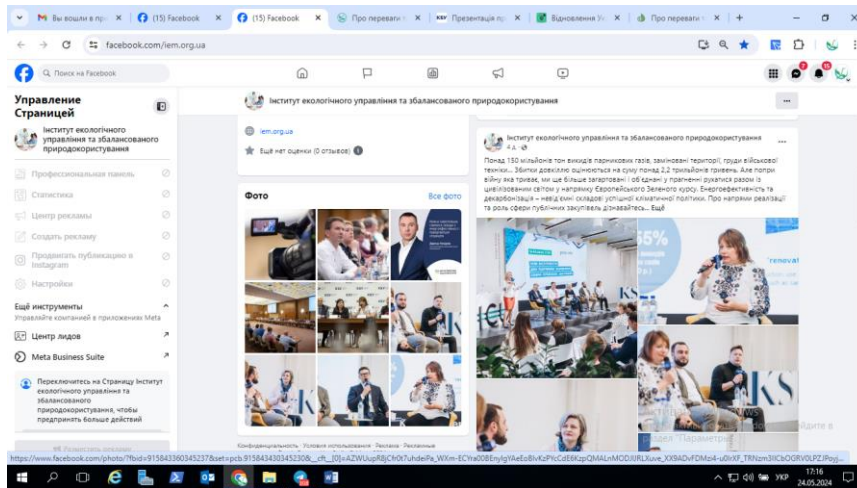
Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування⁵⁰

⁴⁷ <https://www.facebook.com/energyefficiency.ua>

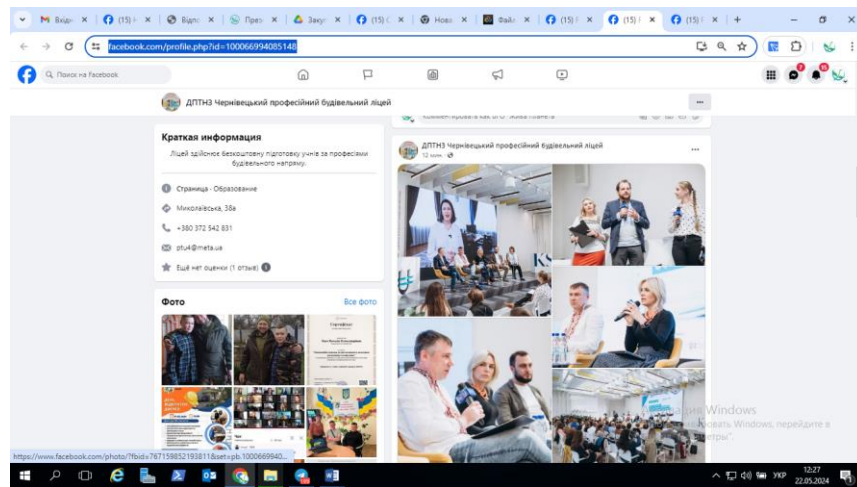
⁴⁸ https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=983478980452968&id=100063726242584&mibextid=ox5AEWkId-kqb3tKHEo4ErTD1

⁴⁹ <https://www.facebook.com/livingplanet.ua>

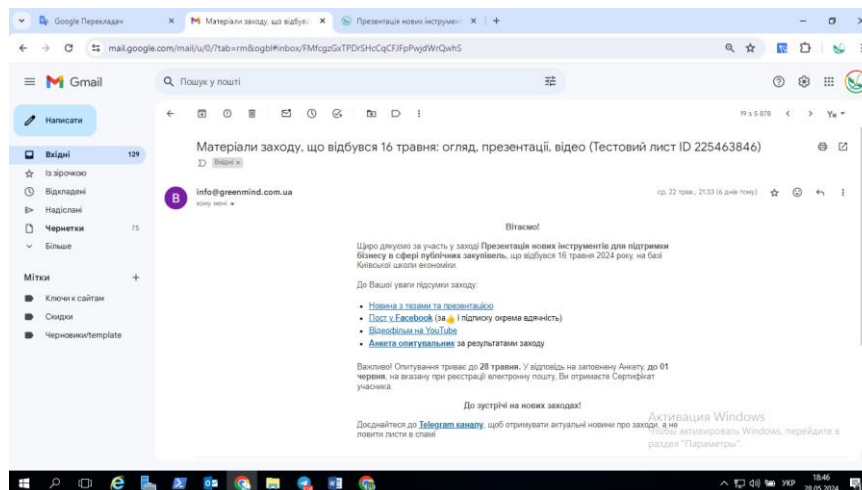
⁵⁰ <https://www.facebook.com/iem.org.ua>

ДПТНЗ Чернівецький професійний будівельний ліцей⁵¹

Розсилка учасникам заходу, згідно реєстру, з посиланнями на розміщені матеріали: огляд заходу, відеозапис, презентації, фото.

⁵¹ <https://www.facebook.com/profile.php?id=100066994085148>